

CONCURRING OPINION

Cases Nos. A4, A7, and A15 (I:F & III)

Full Tribunal

باسمہ تعالیٰ

پرونده های شماره الف - ۴، الف - ۷ و

الف ۱۵ (اول: و و سوم)

هیئت عمومی دیوان

تصمیم شماره ۱۵ الف ۷/الف ۱۴ - ۲۹ دی ۱۳۸۱

دیوان عمومی - (ادعای اول: و و سوم) ۱۵ الف ۷/الف ۱۴ - ۲۹ دی ۱۳۸۱

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دیوان داوری دمکراتیک ایران - ایالات متحده
FILED	ثبت شد
DATE	23 JUN 1997
تاریخ ۲ - ۶ / ۱۳۷۶	

جمهوری اسلامی ایران،
خواهان،ایالات متحده آمریکا،
خوانده.نظر موافق اسدالله نوری، کورش-حسین عاملی و محسن آفاحسینی

۱ - ما اگرچه با نتیجه تصمیم صادره در پرونده حاضر موافقیم، اما لازم می‌دانیم نظرات خود را درباره پاره ای نکات ذیربسط، که در تصمیم بدرستی مورد بررسی واقع نشده، جدگانه بنگاریم.

۲ - پرونده های حاضر راجع به اموال و دارایی های دیپلماتیک و کنسولی ایران است که تحت کنترل ایالات متحده می‌باشد و موضوع مشخصی که ایران در تقاضای منجر به تصمیم حاضر مطرح نموده به ساختمانهای دیپلماتیک و کنسولی ایران در ایالات متحده مربوط می‌شود. ایالات متحده انزعان دارد که از آوریل ۱۹۸۰ که روابط دیپلماتیک بین جمهوری اسلامی ایران (ایران) و ایالات متحده آمریکا قطع شد، ساختمانهای مزبور را تحت کنترل و اختیار خود گرفته است. ایران اظهار می‌دارد که چون ایالات متحده در بیانیه های الجزایر تعهد نموده است که کلیه اموال و دارایی های ایران واقع در قلمرو قضایی خود را به ایران باز گرداند، ساختمانهای مورد بحث باید بلافاصله بعد از الحاق دولتین به بیانیه ها در تاریخ ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] به ایران یا نماینده ایران در ایالات متحده بازگردانده می‌شد.

- ۳ - ایران تقاضای مورد بحث در این تصمیم را موقعی به ثبت رساند که اطلاع حاصل نمود که ایالات متحده حداقل دو باب از ساختمانهای دیپلماتیک ایران را در واشنگتن دی. سی. برای اولین بار به کشورهای خارجی، یعنی دولتهای ترکیه و رومانی اجاره داده است. در تقاضای مزبور از دیوان درخواست شده است که

به ایالات متحده دستور دهد تا پس از افشای کامل واقعیات امر، کلیه اقداماتی را که دیوان ضروری و مناسب تشخیص می‌دهد، از جمله فسخ و ابطال اجاره‌های فضولی تنظیمی، به مرحله اجرا گذاشته تا به این وسیله حقوق ایران، اعتبار و نفوذ کامل بیانیه‌های الجزایر و صلاحیت و اقتدار دیوان حفظ گردد.

- ۴ - بدین ترتیب، کاملاً "روشن است که در تقاضای ایران دو درخواست عنوان شده است: یکی اینکه دیوان با صدور دستوری ایالات متحده را مكلف نماید که کلیه واقعیات مربوط به اجاره ساختمانهای مورد بحث را افشاً کند و دیگر آنکه، دیوان هر اقدامی را که ضروری و مناسب تشخیص می‌دهد، از جمله ابطال اجاره نامه‌ها، به عمل آورد تا "حقوق ایران و اعتبار و نفوذ کامل بیانیه‌های الجزایر و صلاحیت و اقتدار دیوان حفظ گردد".

- ۵ - لیکن تصمیم دیوان عدتاً "توجه خود را، تا حد نادیده گرفتن درخواست اول، به درخواست دوم معطوف می‌دارد:

مسئله اساسی که با تقاضای ایران مطرح می‌شود این است که آیا باید به ایالات متحده دستور داده شود که اجاره اموال دولتی ایران را در واشنگتن دی. سی. فسخ و ابطال نماید یا خیر... (بند ۱۰ تصمیم)

و برمبانی چنین تفسیری از تقاضای ایران، در بندهای ۱۱ و ۱۲ تصمیم، اقدام به اعمال ضوابطی می‌شود که دیوان در آرای اخیر خود جهت تصمیم گیری راجع به صدور یا عدم صدور قرارهای تأمین موقت بدانها استناد کرده است. دیوان پس از این نتیجه گیری که تقاضای ایران با ضوابط مزبور تطبیق نمی‌کند، از انجام هر اقدامی در آن جهت خودداری می‌نماید. و بالاخره با درخواست دیگر، یعنی درخواست افشای واقعیات ذیربسط توسط ایالات متحده، به عذر اینکه بقدر کافی مشخص نشده است، با تساهل برخورد می‌شود.

- ۶

به عقیده ما جا داشت که هر دو درخواست به نحو صحیح تری مورد رسیدگی قرار گیرد. راجع به درخواست انجام اقدامات ضروری و مناسب توسط دیوان، به دشواری بتوان انکار نمود که اجاره دادن اموال مورد بحث اقدامی است که می‌تواند موجب تشدید یا بسط اختلافات طرفین گردد؛ اقدامی که در هر اختلاف بین المللی باید از آن پرهیز شود، علی‌الخصوص در موردی مثل پرونده حاضر، که طرفین داوطلبانه مکانیزمی برای فیصله اختلافات خود برقرار کرده‌اند و خود اختلاف مورد بحث در دست مذکوره است تا شاید در خارج از دادگاه به مصالحه انجامد.

Electricity Company of Sofia and Bulgaria بنگرید به: پرونده (قرار تأمین موقت)، (بلژیک علیه بلغارستان)، ۱۹۲۹ (P.C.I.J., Series A/B, No. 79, p. 194 at 199) (دستور مورخ پنجم دسامبر ۱۹۲۹). البته جا دارد این نکته خاطرنشان شود که اقدام ایالات متحده وضعیت حقوقی اختلاف مطروح نزد دیوان را تغییر نخواهد داد. چنانکه دیوان در تصمیم اخیر خود در پرونده‌های شماره الف ۱۵ (بخش ۴) و الف-۲۴ (تصمیم شماره الف ۲۴ و بخش ۴) الف ۱۱۶-۱۵ هیئت عمومی دیوان، مورخ ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۷۲ [۱۸ مه ۱۹۹۲]، بند ۲۷)، ضمن نقل از رأی دیوان بین المللی دادگستری در Case Concerning Passage Through Great Belt (فنلاند علیه دانمارک) (دستور مورخ ۲۹ ژوئیه ۱۹۹۱، ۱۲، ۱۹ I.C.J.) نظر داد:

"هیچ اقدام معمول در جریان دادرسی از ناحیه کشوری که در این دیوان درگیر اختلاف با کشور دیگری است نمی‌تواند تاثیری به هیچ شکل در مورد وضعیت حقوقی که توصیف آن به این دیوان محول شده است داشته باشد (Legal Status of the South-Eastern Territory of Greenland. P.C.I.J., Series A/B No. 48, p. 287)، و چنین اقدامی نمی‌تواند موضع حقوقی آن دولت را در برابر دولت دیگر بهبود بخشد".

- ۷

معهذا، ما موافقیم که بهترین زمان برای رسیدگی به اقدام دولت ایالات متحده در اجاره دادن ساختمنها وقتی است که دیوان به بررسی ماهیت پرونده‌های حاضر و اتخاذ تصمیم درباره خسارات احتمالی متحمله توسط ایران می‌پردازد. تبادل لواح مدت‌ها پیش به اتمام رسیده و طرفین تقاضا کرده‌اند که جلسه استماع تا روشن شدن نتیجه مذاکرات اصلاحی به تعویق افتاد. به همین دلایل است که ما قادریم با نتیجه تصمیم حاضر دائر بر اینکه در این مرحله اقدامی ضرورت ندارد، موافقت نمائیم.

- ۸

لیکن ما معتقد نیستیم که نتیجه گیری فوق در خصوص عدم لزوم اقدام در این مرحله باید بر مبنای بحثی مفصل راجع به اوضاع و احوالی که صدور قرار تأمین موقت را توجیه می‌کند صورت می‌گرفت، چرا که ایران مشخصاً "درخواست صدور قرار تأمین موقت نکرده، بلکه اقدام ایالات متحده را به دیوان اعلام و ابراز عقیده نموده است که اقدام مذبور غیرقانونی است و از دیوان خواسته است که هر اقدامی را که ضروری و مناسب تشخیص می‌دهد به عمل آورد. تلقی این امر به عنوان درخواست اقدامات تأمینی مشخص، و آنگاه رد درخواست به دلیل عدم انطباق با ضوابط مقرر، به نظر ما، برخورداری صحیح با موضوع مطروح نزد دیوان نمی‌باشد.

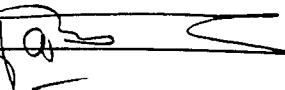
- ۹

تصمیم صادره، گرچه درخواست ایران را برای کسب اطلاعات رد نموده، اما در آن اظهار امیدواری شده است که طرفین یکدیگر را از واقعیات مربوط به پرونده‌های حاضر آگاه نمایند. نظر به اینکه پرونده‌های حاضر، چنانکه در بالا بیان شد، راجع به اموال و دارایی‌های دیپلماتیک و کنسولی ایران است که در ایالات متحده واقع و یا تحت کنترل ایالات متحده می‌باشد، و نظر به اینکه ایالات متحده ادعای مشابهی راجع به اموال و دارایی‌های دیپلماتیک و کنسولی خود در ایران نزد این دیوان ندارد، باید چنین تلقی کرد که این دعوت ضمنی دیوان منحصراً خطاب به ایالات متحده است. باید امیدوار بود که ایالات متحده، که در اوضاع و احوال خاص پرونده‌های حاضر، حسب اذعان کنترل انحصاری بر اطلاعات مورد بحث دارد، به این دعوت پاسخ مساعد بدهد.

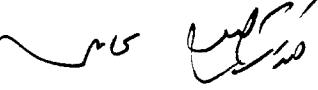
- ۱۰

این تشویق به همکاری در ارائه اطلاعاتی که ایران جهت ارائه دعوای خسارت خود بدان نیاز دارد، به عقیده ما، بسیار مرجع است بر اینکه ایران درخواست جدید و مشخص تری ارائه کند، که در هر حال، طبق قواعد و رویه دیوان اختیار ارائه آن را دارد.

لامه، به تاریخ . . . ۲۷۶ . . . بیان . . . ۱۳۷۶ برابر با . . . ۲۳ . . . ژوئن . . . ۱۹۹۷

محسن آقا حسینی

کورش-حسین عاملی

اسdaleh نوری